

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J. - H., s.r.o.**, proti žalovanému: **Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 13 940 028 08/9174-39552/22/2008/Hyč zo dňa 27. novembra 2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 22/2009-94 zo dňa 18. marca 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 22/2009-94 zo dňa 18. marca 2010 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom 18. marca 2010, č. k. 1S 22/2009-94 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 13 940 028 08/9174-39552/22/2008/Hyč zo dňa 27. novembra 2008, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta za porušenie povinností ustanovených v § 39 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“), pri zaobchádzaní s nebezpečnými látkami na čerpacej stanici pohonných látok Sabinov podľa § 75 ods. 5 zákona o vodách za správny delikt uvedený v § 74 ods. 1 písm. i) zákona o vodách.

Po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného dospel krajský súd k záveru, že tieto sú v súlade so zákonom, keď konanie žalobcu bolo správne klasifikované ako porušenie povinnosti ustanovenej v § 39 zákona o vodách.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie žalobca a žiadal, aby Najvyšší súd SR rozsudok krajského súdu ako nezákonný zrušil a vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 v spojení s § 250ja Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a to predovšetkým z toho dôvodu, že žalobca v konaní, v ktorom musí byť povinne zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie sám, nebol v konaní pred krajským súdom zastúpený advokátom.

Podľa § 250a OSP žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Zo spisu krajského súdu vyplýva, že žalobca pri podaní žaloby nebol zastúpený advokátom. Krajský súd ho nevyzval, aby si ustanovil zástupcu z radov advokátov ani nezisťoval, či žalobca resp. jeho poverený pracovník má alebo nemá právnické vzdelanie, a to napriek skutočnosti, že v konaniach podľa druhej hlavy piatej časti OSP je takéto zastúpenie povinné.

Odvolaciemu súdu nie je známy dôvod, prečo krajský súd tento postup nedodrжал. Pokiaľ sa však domnieval, že v danom prípade nie je zastúpenie advokátom povinné, nakoľko ide o konanie o priestupku, na ktorý sa vzťahuje výnimka zakotvená v § 250a OSP, tak tento právny názor nie je v súlade so zákonom.

Zákon o vodách v jedenástej časti upravuje zodpovednosť za porušenie povinností, pričom rozlišuje správne delikty upravené v §74 až 76 a priestupky, upravené v § 77.

Podľa § 74 ods. 1 písm. i) orgán štátnej vodnej správy uloží pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi, ktorá porušuje povinnosti ustanovené v § 39 pri zaobchádzaní so škodlivými látkami a obzvlášť škodlivými látkami.

Podľa ods. 3 inšpekcia ukladá pokuty za porušenie povinností ustanovených v odseku 1 v tých prípadoch, v ktorých má pôsobnosť na výkon štátneho vodoochranného dozoru.

Podľa § 75 ods. 5 pokutu podľa § 74 ods. 1 písm. f) až i) možno uložiť do výšky 6 638,78 eura.

Podľa § 76 ods. 1 pri ukladaní pokuty podľa § 75 ods. 3 až 7 a 9 sa prihliada najmä na škodlivé následky porušenia povinností, na okolnosti, za ktorých sa povinnosti porušili, a ako sa právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ pričínili o odstránenie alebo zmiernenie škodlivých následkov.

Podľa ods. 2 pokuta podľa § 74 ods. 1 písm. n) sa neuloží, ak sa súčasne porušili povinnosti, za ktoré sa ukladá pokuta podľa § 74 ods. 1 písm. a) až l).

Podľa ods. 3 konanie o uložení pokuty možno začať najneskoršie do jedného roka odo dňa, keď sa orgán štátnej vodnej správy dozvedel o porušení povinností, najdlhšie však do uplynutia troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

Podľa ods. 4 konanie o uložení pokuty vykoná orgán štátnej vodnej správy, ktorý ako prvý zistil porušenie povinností.

Podľa ods. 5 pokuta je splatná do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ak orgán štátnej vodnej správy neurčí lehotu jej splatnosti inak.

V § 77 sú upravené skutkové podstaty priestupkov na úseku ochrany vôd, vodných tokov a vodných stavieb, výška možných uložených pokút, ktorá je rádovo nižšia ako v prípade správnych deliktov, ako aj príslušnosť orgánov, ktorými sú obce a obvodné úrady životného prostredia, na prejednanie priestupkov a uloženie sankcií, pričom podľa ods. 4 sa na priestupky a ich prejednávanie vzťahujú všeobecné predpisy o priestupkoch, t. j. zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Žalovaný, ktorý v tomto prípade rozhodnutie o uložení pokuty rozhodol je odborný kontrolný orgán, ktorý vykonáva štátny dozor vo veciach starostlivosti o životné prostredie, ukladá pokuty vo veciach starostlivosti o životné prostredie, vykonáva miestnu štátnu správu na úseku integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia a ďalšie činnosti podľa zák. č. 525/2003 o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 10 ods. 1 tohto zákona ústredie inšpekcie a inšpektoráty vykonávajú štátnu správu starostlivosti o životné prostredie v rozsahu podľa § 9 ods. 1 vo svojich územných obvodoch.

Podľa ods. 5 na konanie v prvom stupni je príslušný inšpektorát, na konanie v druhom stupni je príslušné ústredie inšpekcie.

Podľa ods. 6 inšpektorát v administratívno-správnom konaní koná samostatne.

Z uvedených ustanovení zákona o vodách je zrejmé, že je potrebné rozlišovať konanie o správnych deliktoch a konanie o priestupkoch, nakoľko tieto konania sa od seba odlišujú jednak príslušnosťou správnych orgánov, ale aj hmotnoprávnymi a predovšetkým procesnými predpismi a preto ich nemožno stotožňovať.

Preto krajský súd nepostupoval správne, keď o žalobe žalobcu konal a rozhodol bez toho, aby vyriešil otázku povinného právneho zastúpenia žalobcu.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 221 ods. 1 písm. c) v spojení s § 246c ods. 1 OSP napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, pričom v novom rozhodnutí krajský súd odstráni vytknutý nedostatok a vo veci opätovne rozhodne, tiež rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania podľa § 224 ods. 3 OSP a svoje rozhodnutie náležite odôvodní.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave dňa 24. novembra 2010

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová